

Monta katsomusta, monta rukouspaikkaa

On pihatalkoopäivä ja koko naapurusto on laittamassa pihaa kuntoon. Osa haravoi pihanurmea, osa istuttaa kevään kukkia paikoilleen. Tytöt kikattavat Sasun hassuttelulle mul-tasäkin kanssa. Lopulta nuoriso istahtaa pihanurmelle ihastelemaan kauniisti laitettua pi-haa. Keskustelut kääntyvät synagogaan, juutalaisten rukouspaikkaan, sillä David kertoo menevänsä illemmalla sinne juhlistamaan purim-juhlaa. Kukaan ei ole tiennyt Suomessa olevan synagogia, joten nuoret vaativat nähdä kuvia paikasta. Iso sali, koristellut seinät, hienot kattokruunut, penkkirivit, menora-kynttelikköjä ja kaappi, jossa säilytetään Toora-kääröjä eli viiden Mooseksen kirjan tekstejä. David kertoo laittavansa synagogaan men-nessään kipa-päähineen päähän ja rukoilevansa siellä useimmiten rabbin johdolla.

Salman mielestä paikka muistuttaa moskeijaa, muslimien rukouspaikkaa, paitsi että mos-keijassa ei ole penkkirivejä. Rukous tapahtuu liikesarjojen avulla rukousmatoilla, jotka yleensä peittävät koko lattian. Seinissä on arabiankielisiä jakeita Koraanista, islamin py-hästä kirjasta. Edessä on imaamin saarnastuoli, jonka nimi on minbar. Rukousta imaami johtaa syvennyksestä, jonka nimi on mihrab. Yhteinen osuus tehdään aina arabian kielellä, muissa pyynnöissä ja rukouksessa jokainen käyttää omaa kieltään. Monissa maissa ru-kouskutsu kuuluu minareettitorneista.

- *Etsikää kuvia moskeijasta ja synagogasta. Mitä yhtäläisyyksiä ja eroja löydätte?*

Viktoria kertoo, ettei ortodoksikirkossakaan ole penkkejä kuin vanhuksille. Jumalanpalve-luksen aikana seistään pappien toimittaessa sitä. Rukoukseen osallistutaan esimerkiksi te-kemällä ristinmerkkiä. Seinillä on koristeltuja ikoneita ja tuohuksien lisäksi kirkossa tuoksuu voimakas suitsuke. Zachary kertoo, että katolisissa kirkoissakin on pyhien kuvia seinillä ja suitsukkeita. Sen lisäksi kirkoissa on useampia ristejä sekä Jeesuksen ja Marian patsaita. Ja heilläkin tehdään ristinmerkkejä pappien toimittaessa jumalanpalvelusta. Katolisessa kirkossa on penkit, mutta paljon myös seistään tai ollaan polvillaan. Sasun mielestä katoli-nen kirkko kuulostaa vähän samanlaiselta kuin evankelisluterilainen. Siellä tosin jumalan-palvelukseen osallistutaan laulamalla virsiä, eikä ristinmerkin tekeminen ole niin yleistä kuin katolisessa ja ortodoksisessa kirkossa. Kirkkoon kutsutaan soittamalla kelloja.

– Te puhutte ristinmerkin tekemisestä. Miten niitä oikein tehdään? Bella ihmettelee. Viktoria näyttää: hän koskettaa sormillaan ensin otsaansa, sitten rintaansa ja lopuksi olkapäitään, ensin oikeaa sitten vasenta.

- Katolilaiset koskettavat ensin vasenta olkaa, sitten vasta oikeaa, Zachary huomauttaa.
- Samoin luterilaiset, Sasu tietää.
- Siinäkin on siis monia tapoja! Bella naurahtaa.

- *Etsikää kuvia kolmen kristillisen kirkon (katolisen, ortodoksisen ja luterilaisen kirkon) sisältä. Mitä samaa, mitä eri asioita huomaatte?*

Bella toteaa, ettei hänellä ole ateistina tarvetta rukouspaikkaan, mutta hän mielellään kuuntelee kavereiden kertomuksia. Kaveruksien katseet kääntyvät Taruun ja Ambariin. Onko buddhalaisuudessa tai hindulaisuudessa rukouspaikkoja? Tytöt tirskahtavat nauramaan ja kaivavat kännykät taskuistaan. Molemmat näyttävät sekä kotialttarin että lomamatkojensa temppeleiden kuvia. Onpa koristeellista!

Ambar näyttää viime kesän matkaltaan kuvan eteläintialaisesta temppeleistä ja kertoo, että hindutemppeleiden arkkitehtuuri on usein hyvin yksityiskohtaista. Eteläintialaiset temppelet voivat olla valtavia rakennuskokonaisuuksia, joita hallitsee yksi tai useampi korkea ja runsaasti koristeltu porttitorni. Ambar esittää vielä toisen kuvan pohjoisintialaisesta temppeleistä. Hän kertoo temppelein katolla olevan lipun osoittavan, että temppeli on ”elävä”, siis käytössä. Astuessaan temppeleihin, kävijä usein soittaa kelloa kiinnittääkseen jumalan huomion.

- Mitä hindutemppeleissä sitten oikein tapahtuu? kysyy Viktoria.
- Kutsumme jumalanpalvelusta pujaksi, ja suuri temppelepuja on elämyksellinen kokemus. Jumalalle resitoidaan hymnejä ja lisäksi ohjelmassa voi olla musiikkia, kuten rummutusta, kotilotorven puhaltamista, kellojen soittoa ja tanssia. Temppeleissä on myös voimakas suitsukkeiden ja kamferin tuoksu. Lisäksi pujaan liittyy esimerkiksi arati, seremonia, jossa tulenliekkejä heilutetaan tietyn hymnin tahtiin jumalpatsaan edessä. Tämän jälkeen liekki tuodaan osallistujien luo, he kohottavat kätensä tulen ylle, koskettavat liekkiä ja tämän jälkeen otsaansa ja päälakeaan. Tällöin ihmiset saavat jumalan siunauksen. Hindutemppeleissä käydään tapaamassa jumalaa, mutta minkäänlaista julistusta tai saarnaa pujaan ei liity, Ambar kertoo.
- Kuulostaapa eksoottiselta. Onko Suomessakin temppeleitä? Bella kysyy.
- On, mutta paljon pienempiä kuin Intiassa, Ambar vastaa.

- *Etsikää hindujen ja buddhalaisten temppeleiden kuvia. Jos haluatte, voitte valita temppeleistä kiinnostavia esineitä, joiden nimen ja merkityksen selvitätte.*
- *Askarrelkaa kaupunki, missä talojen ja muiden rakennusten lisäksi eri katsomuksien rukouspaikkoja.*